

Coloscopie en echo bij IBD patiënten

Willemijn van Dop
23 november 2023

Radboudumc

Waarom doen we eigenlijk scopieën?

IBD

Crohn en Colitis ulcerosa: **chronische** ontstekingsziekten van de darm

Eerste presentatie vooral 20-40 jaar: jonge mensen!

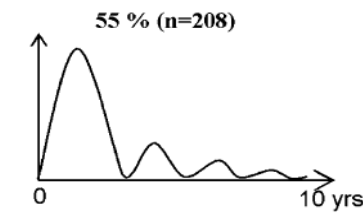
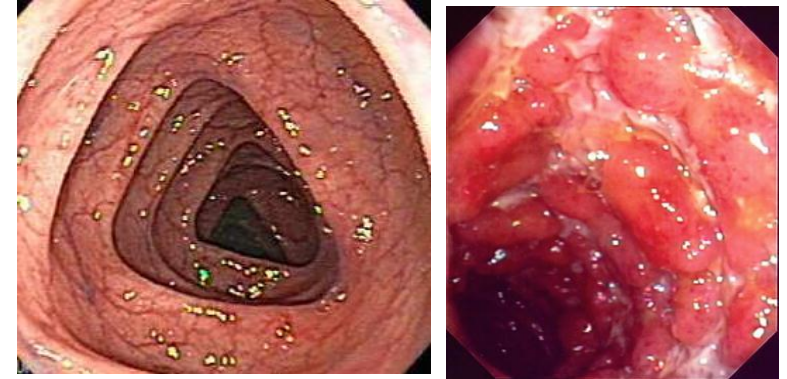
Lichamelijke klachten + psychische klachten + effect op kwaliteit van leven

Onbehandelde ziekte kan leiden tot complicaties:

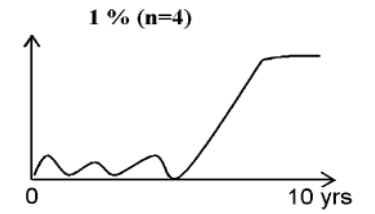
- bloedarmoede
- vernauwingen
- Abscessen
- Fisteling
- operaties

Verkrijgen en behouden van remissie!!

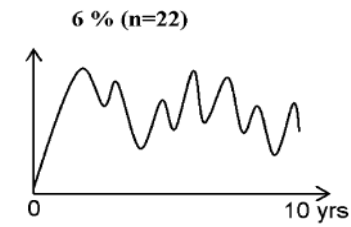
→ Vaak langdurig afhankelijk van medicatie

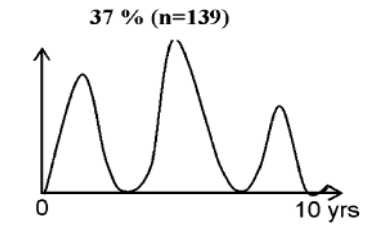
Curve 1: Remission or mild severity of intestinal symptoms after initial high activity

Curve 2: Increase in the severity of intestinal symptoms after initial low activity

Curve 3: Chronic continuous symptoms

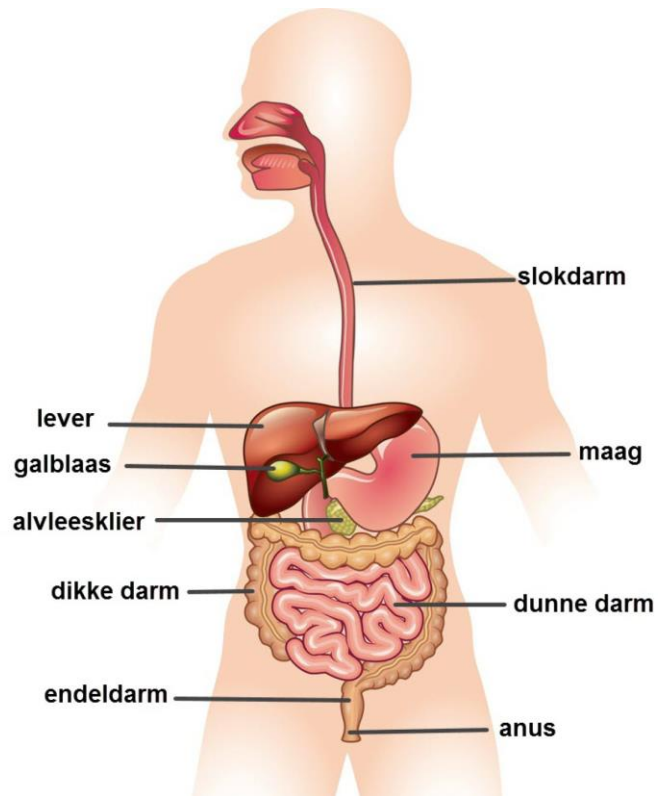

Curve 4: Chronic intermittent symptoms

Zeer wisselend beloop

IBD: Crohn Colitis ulcerosa

Anatomie maag-darmstelsel

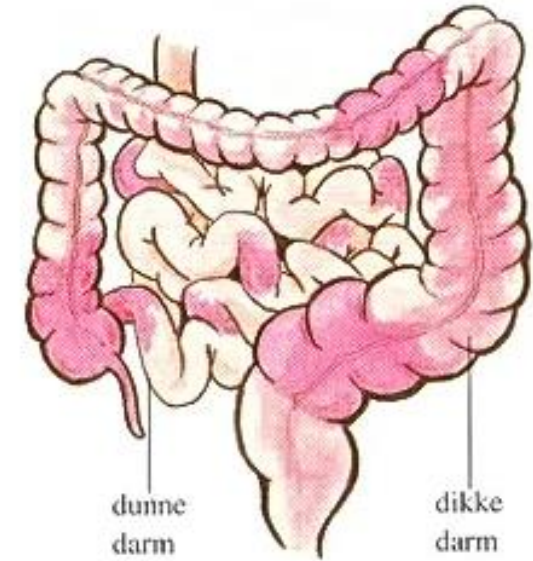

Colitis ulcerosa

Colitis ulcerosa

Crohn

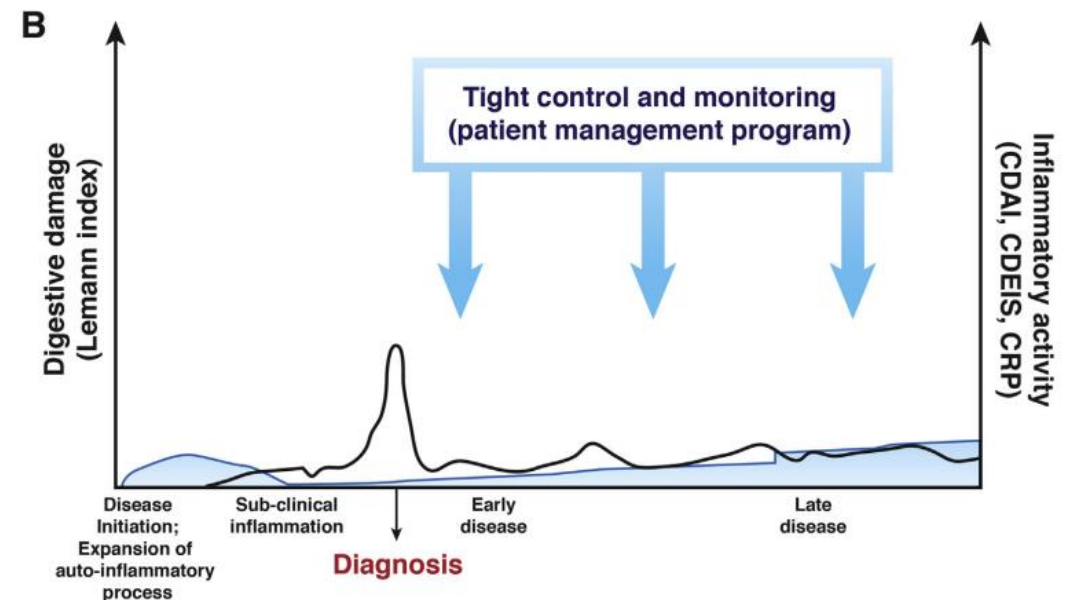
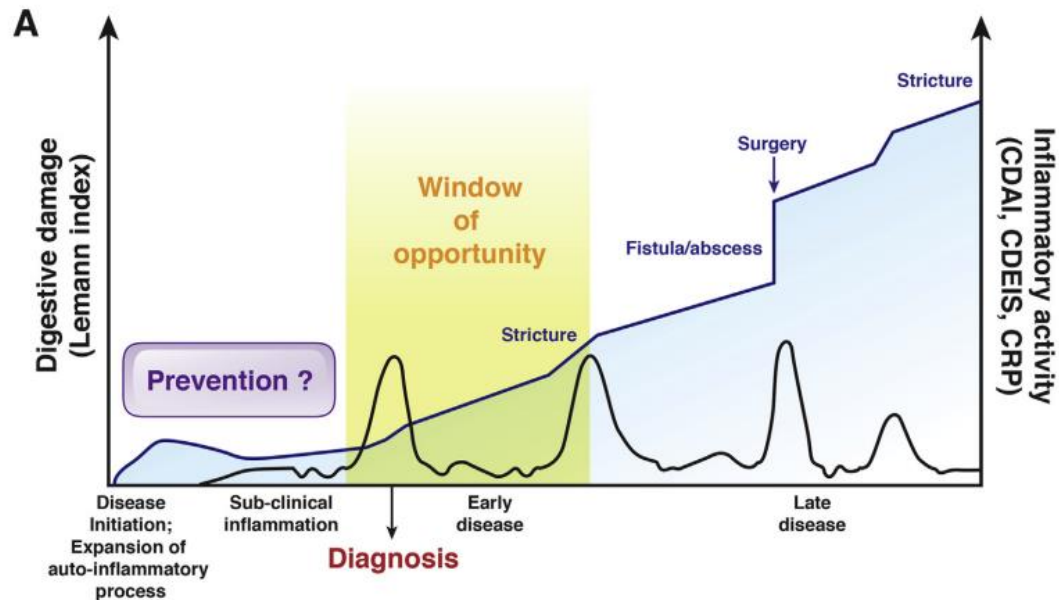

Ziekte van Crohn

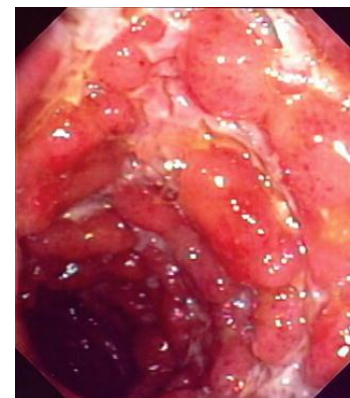
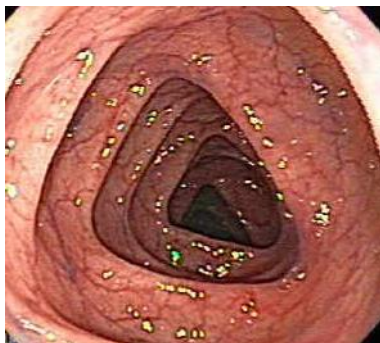
Behandeldoel: rustig houden van de ziekte

Crohn en CU chronisch progressieve ziekten

Doorgaande inflammatie leidt tot steeds meer schade die kan leiden tot complicaties en ziekte last

Slechte correlatie klachten en ziekte activiteit

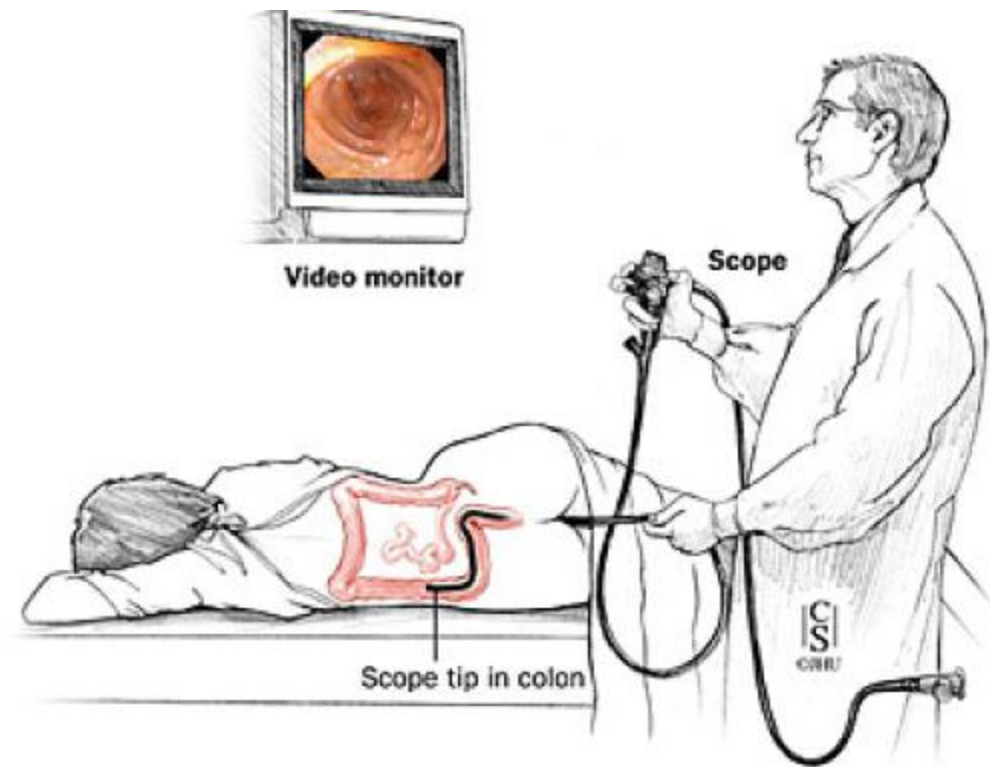
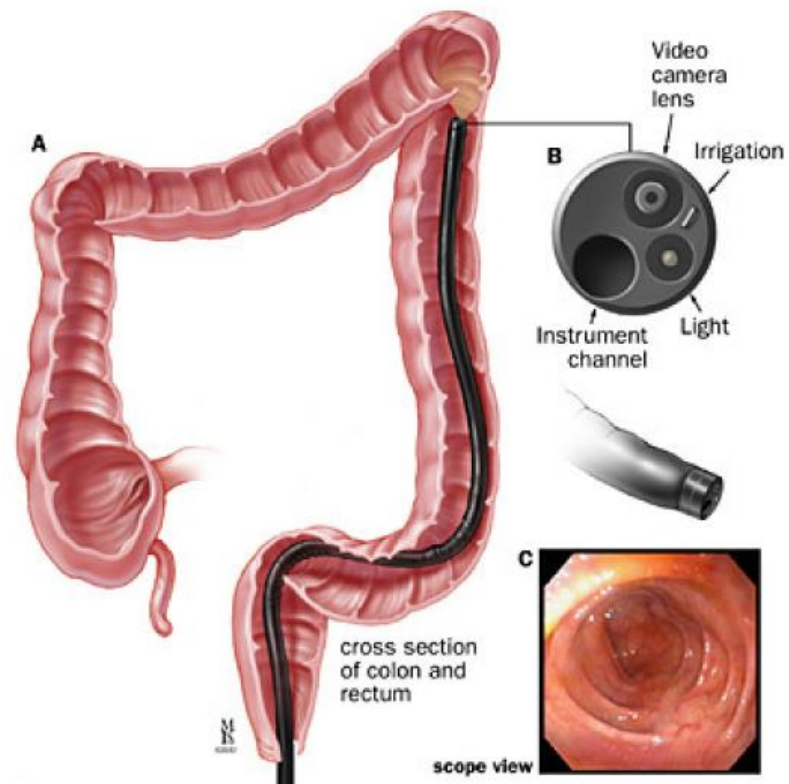
→ Niet alleen symptomen behandelen

Symptomen/ PRO's:

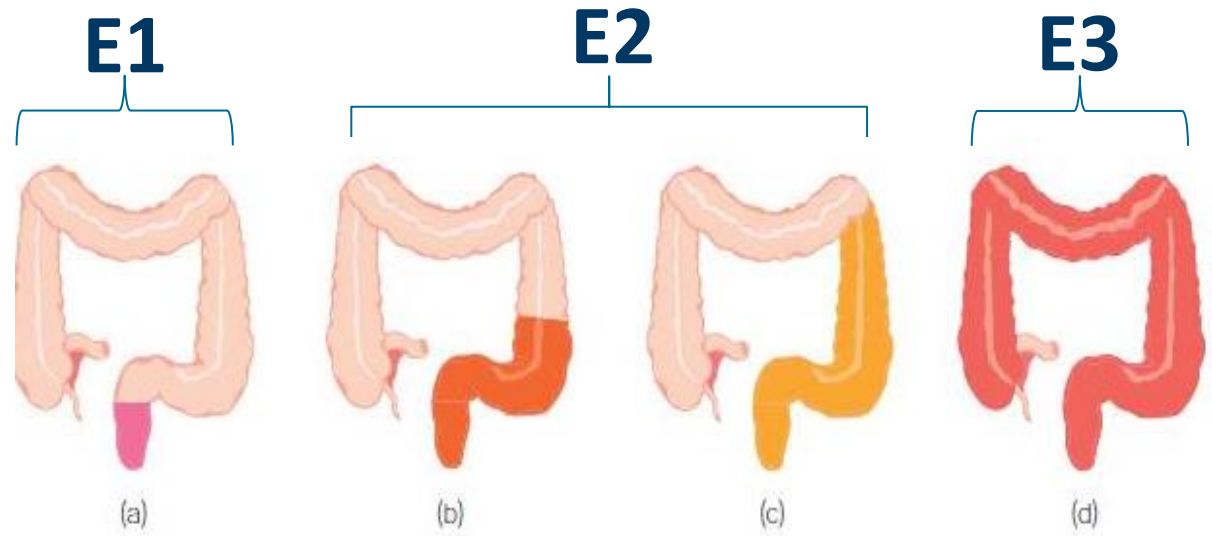
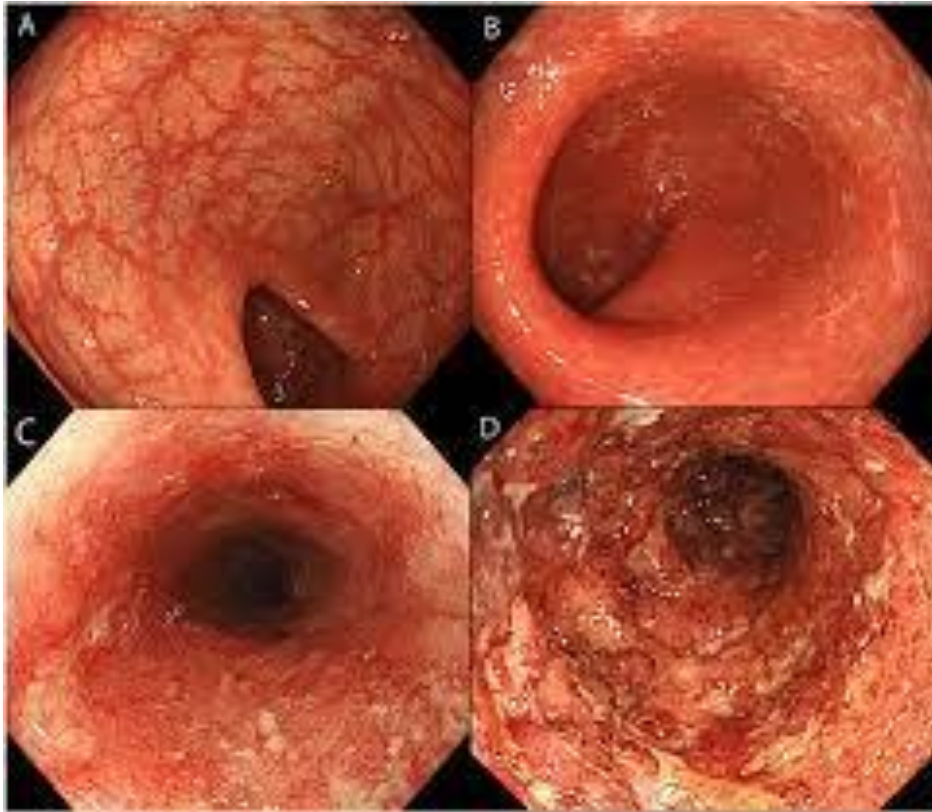
- buikpijn
- ontlastingsfrequentie
- rectaal bloedverlies

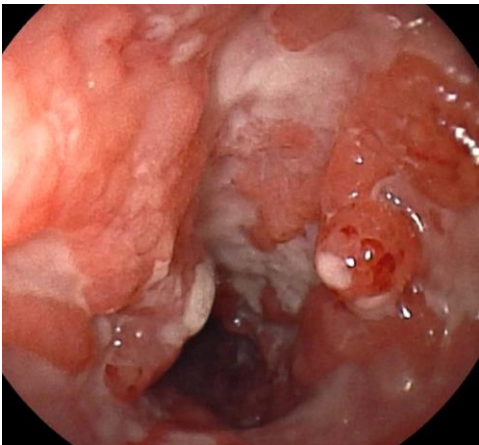
Biomarkers
Endoscopie
Beeldvorming
Histologie

Endoscopisch beeld CU

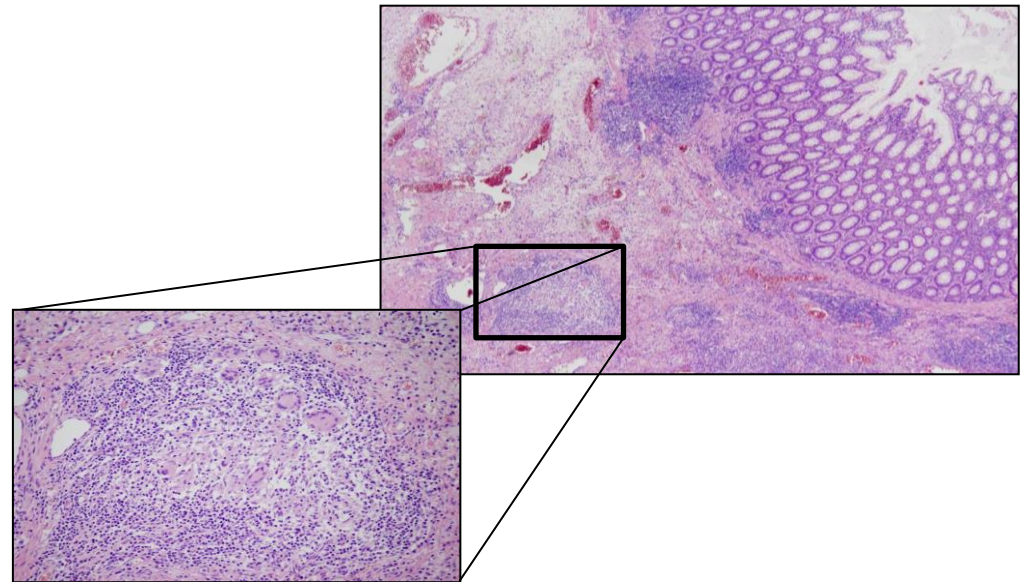

Endoscopisch beeld M. Crohn

Histologie M. Crohn

- Ontsteking tot in de diepere lagen van slijmvlies
- granulomen

Surveillance van de darm

- screenen op (voorstadia) van darmkanker
- vanaf 8 jaar na diagnose
- alle colitis patiënten behalve als alleen proctitis (ontsteking vd endeldarm)
- alle crohn patiënten, mits betrokkenheid van > 1 dikke darm segment

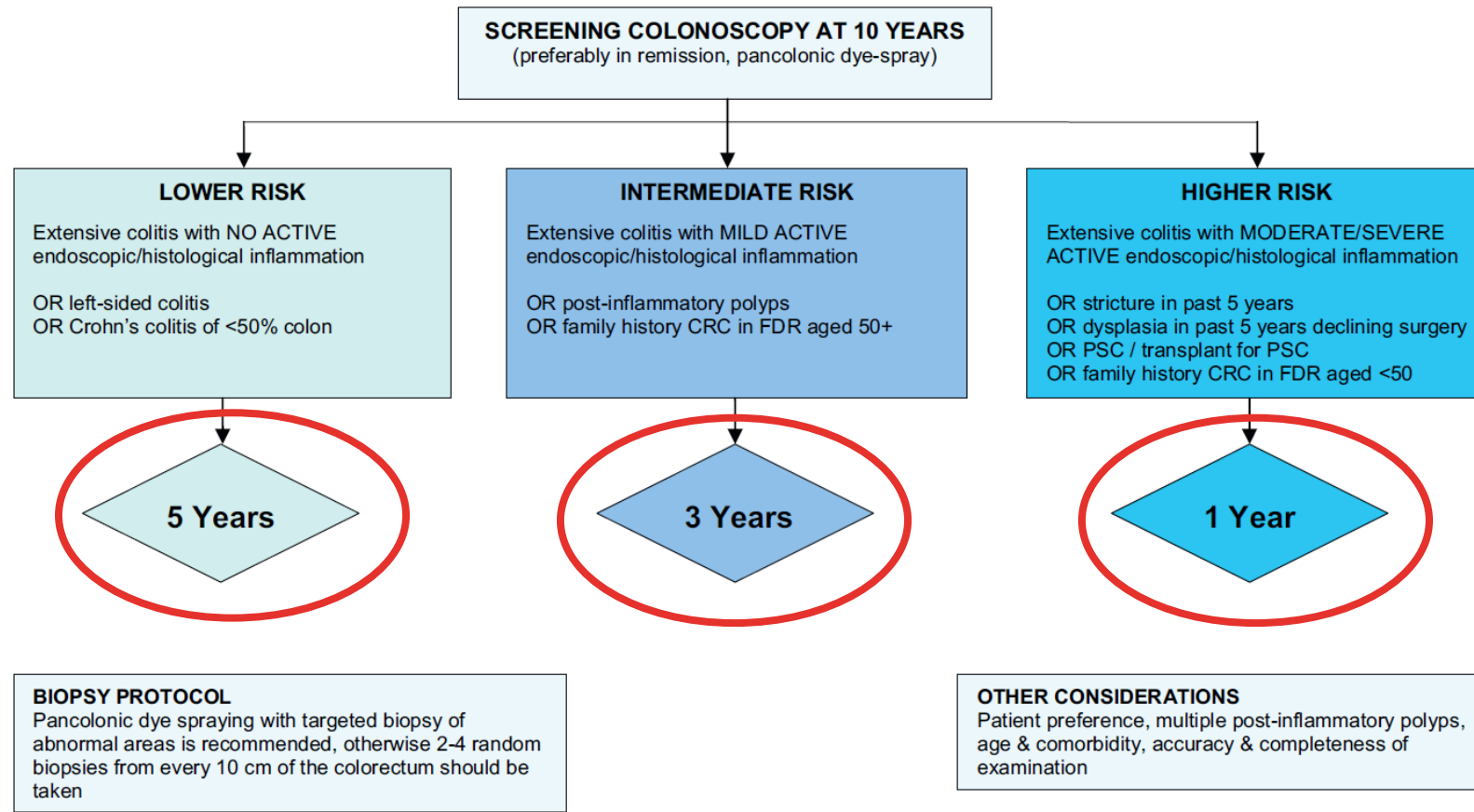
Aanvullende risicofactoren, oa:

- veel ontstekingspoliepen
- darmkanker bij eerstegraads familielid
- Primair scleroserende cholangitis (PSC)

Surveillance interval

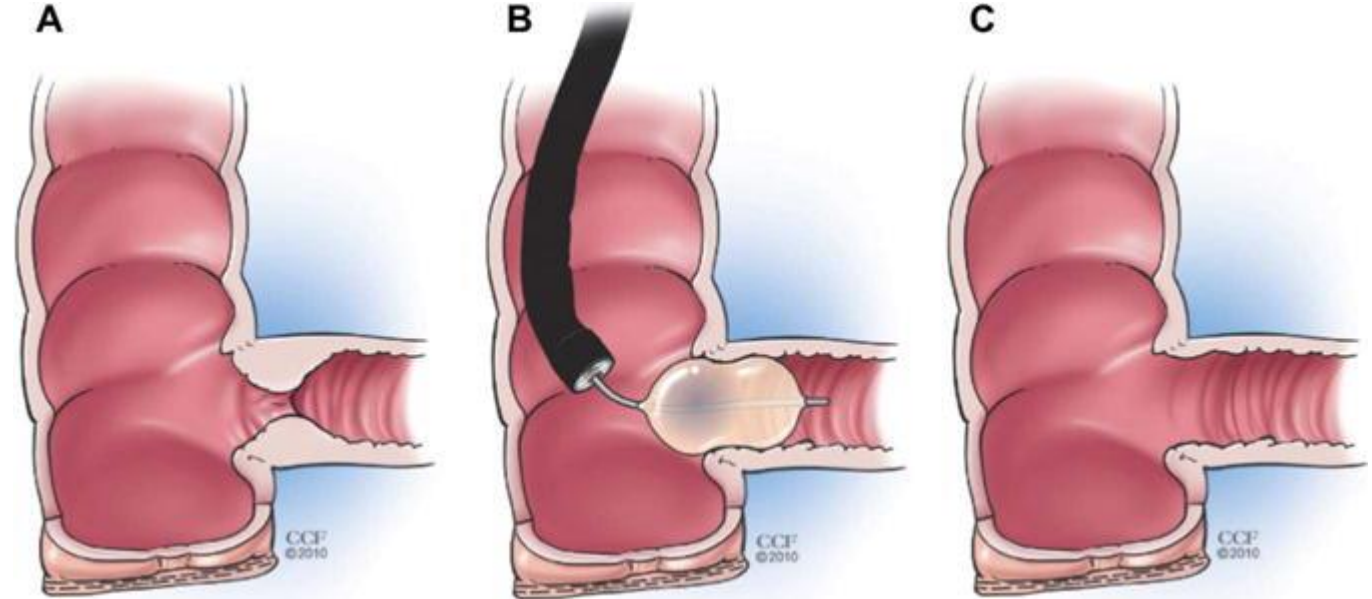
COLITIS SURVEILLANCE

Therapeutische scopieën: oprekking van vernauwingen

vernauwing

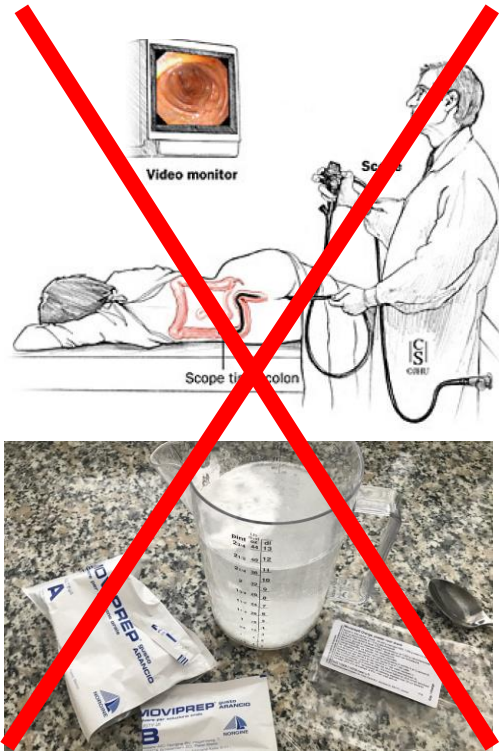
Waarom doen we eigenlijk coloscopieën?

- 'gouden standaard' voor het stellen van de diagnose IBD
- beoordelen ernst en uitgebreidheid van ziekte activiteit
- beoordelen van de respons op therapy
- surveillance van de darm: (voorstadia van) darmkanker tijdig opsporen
- behandeling van vernauwingen

Nadelen coloscopieën

- patiëntonvriendelijk: voorbereiding en scopie zelf
- invasief
- kost vrij veel tijd
- duur

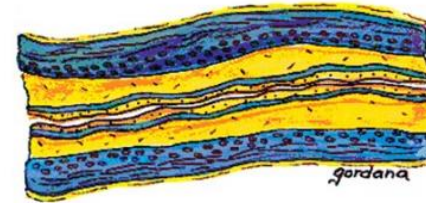
Zijn er alternatieven?

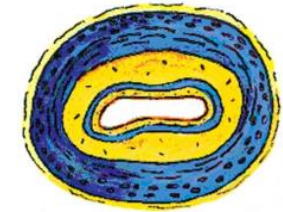
Wat kun je zien met een echo?

Aanwijzingen voor ontsteking:

- verdikte darmwand
- toegenomen doorbloeding
- verlies van 'haustratie' (darmplooiën)
- lymfeklieren
- vernauwingen

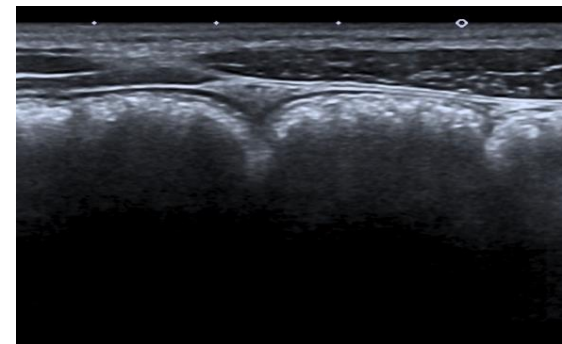
Lengte doorsnede

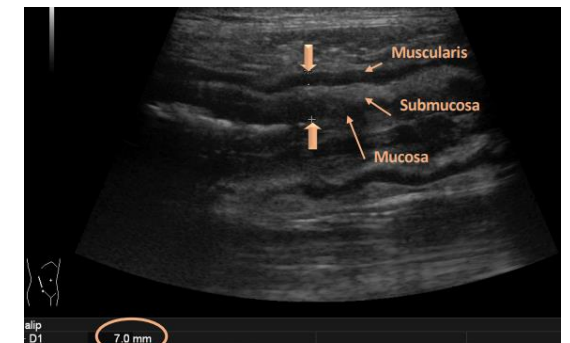
dwarsdoorsnede

Wat kun je niet met echo?

- de endeldarm beoordelen
- de dunne darm beoordelen (het laatste stukje wel)
- screenen op poliepen
- weefsel weghalen
- iets oprekken

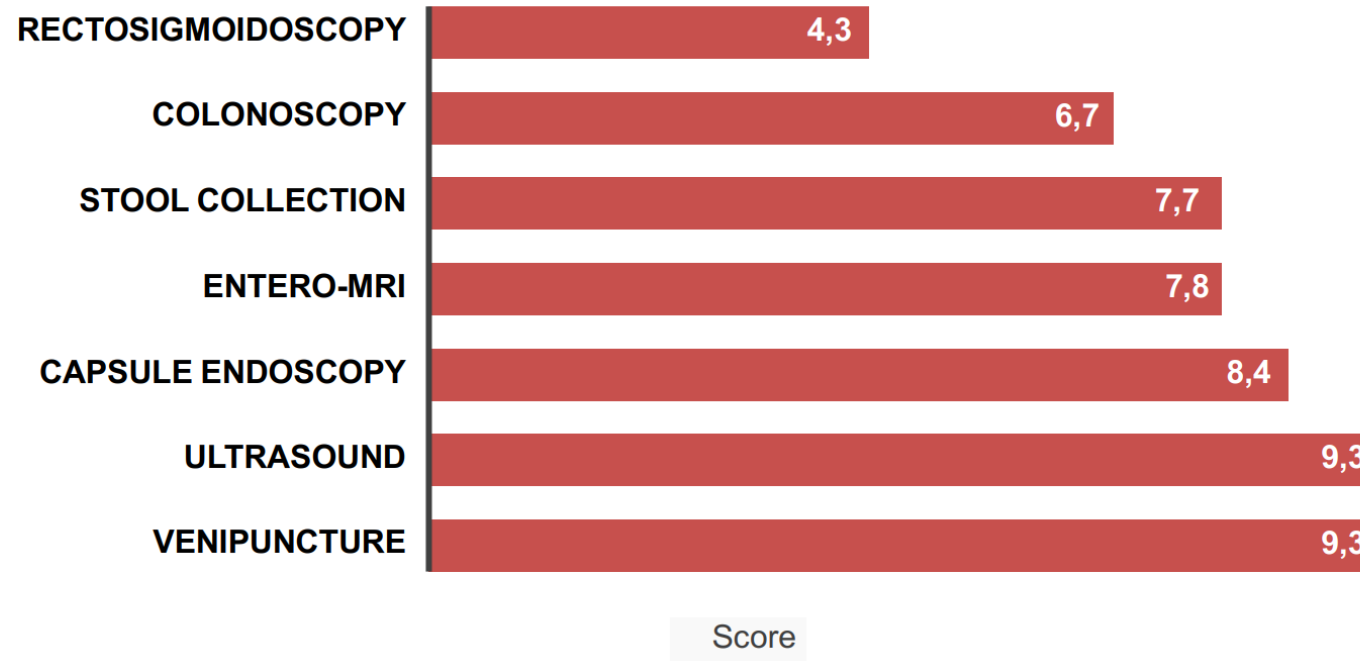
normaal

aangedaan

Wat vinden patiënten ervan?

Patient acceptability on monitoring tools

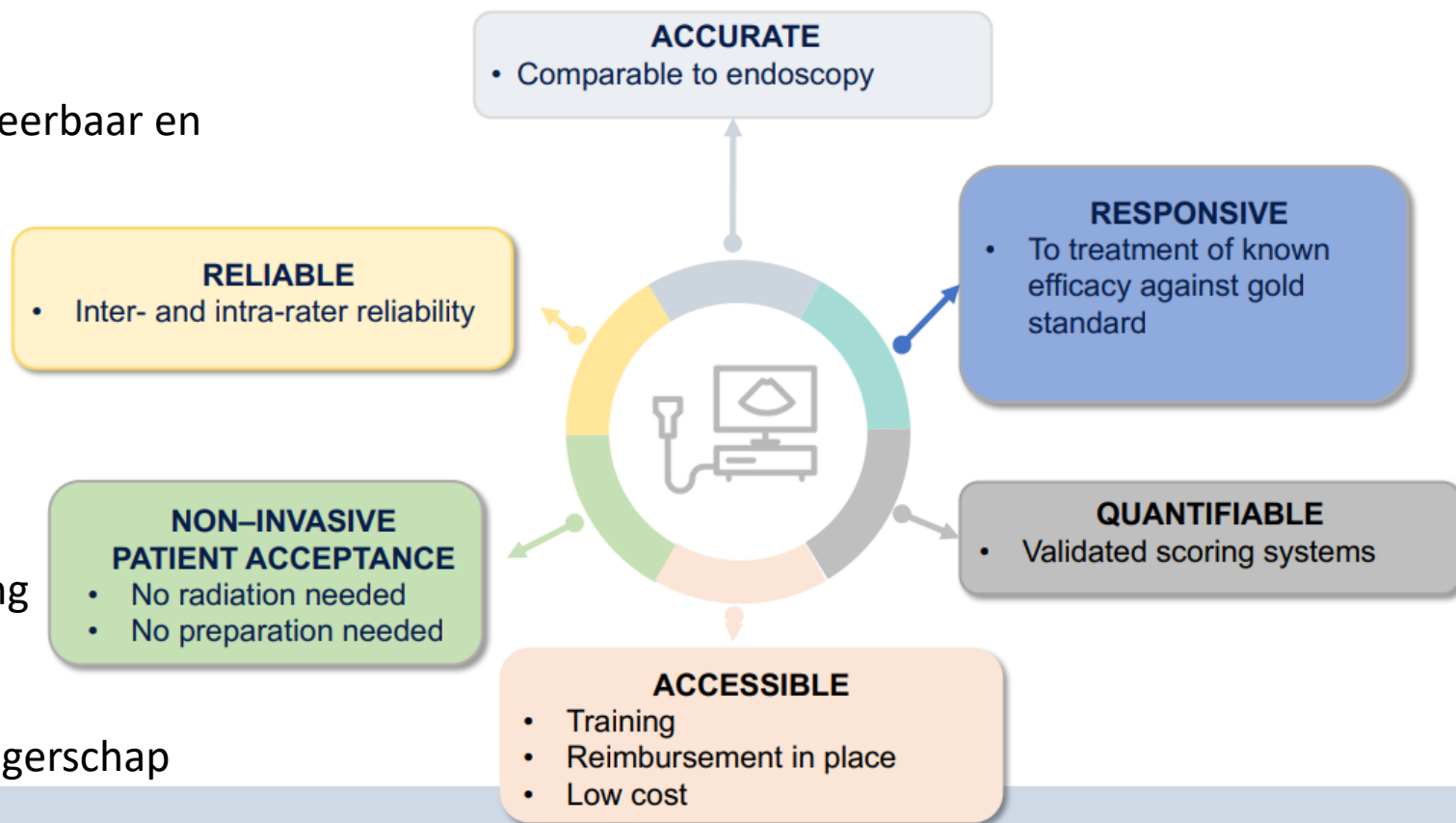

Voordelen echoscopie

Accuraat: vergelijkbaar met ileocoloscopie

Betrouwbaar:

Meetbaar, reproduceerbaar en vergelijkbaar

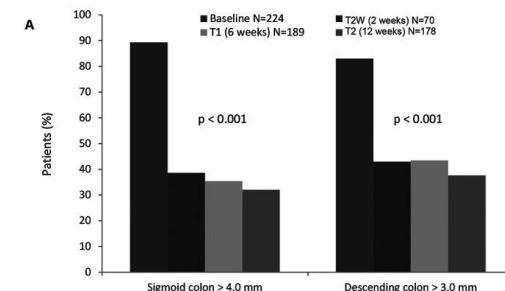
Waardering patient:

- Geen voorbereiding
- Geen sedatie
- Geen wachttijd
- Veilig, ook in zwangerschap

Toegankelijk:

- Apparaat hebben we

Reactie op therapie

Meetbaar: verschillende score-systemen. Oa:

- Dikte darmwand
- Doorbloeding

Conclusie

Coloscopieën zullen voorlopig nodig blijven

- 'gouden standaard' voor het stellen van de diagnose IBD
- beoordelen ernst en uitgebreidheid van ziekte activiteit
- beoordelen van de respons op therapie
- surveillance van de darm: (voorstadia van) darmkanker tijdig opsporen
- behandeling van vernauwingen

Conclusie

Maar echografie kan soms een goed patientvriendelijk alternatief zijn

- 'gouden standaard' voor het stellen van de diagnose IBD
- beoordelen ernst en uitgebreidheid van ziekte activiteit
- beoordelen van de respons op therapie
- surveillance van de darm: (voorstadia van) darmkanker tijdig opsporen
- behandeling van vernauwingen

Vragen?